

ØKONOMI- OG
ERHVERVS MINISTEREN

Besvarelse af § 8 spørgsmål 45 til aktstykke 199 stillet af Finansudvalget den 25. august 2008.

ØKONOMI- OG
ERHVERVS MINISTERIET
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Spørgsmål 45:

Der ønskes en uddybende redegørelse for de i lov om finansiel virksomhed gældende regler om Finanstilsynets tavshedspligt, herunder de i lovgivningen anførte tavshedsbestemmelser og bemærkningerne hertil i det lovforslag, hvori tavshedsbestemmelserne er fastlagt.

Tlf. 33 92 33 50
Fax 33 12 37 78
CVR-nr 10 09 24 85
oem@oem.dk
www.oem.dk

Svar:

Finanstilsynet er underlagt en særlig lovbestemt tavshedspligt. Tavshedspligten indebærer, at tilsynet kun undtagelsesvist kan give oplysninger om og kommentere konkrete sager. Tavshedspligten gælder også økonomi- og erhvervsministeren, når det drejer sig om fortrolige oplysninger modtaget fra Finanstilsynet.

Af forarbejderne til reglerne om tavshedspligt fremgår, at der ved fortrolige oplysninger forstås oplysninger om en tilsynsbelagt virksomheds forretningsmæssige forhold og kunders forhold samt andre oplysninger, som efter deres karakter er fortrolige.

Nedenfor redegøres for reglerne om Finanstilsynets tavshedspligt og dermed om de rammer, Finanstilsynet skal holde sig inden for, både i det daglige tilsynsarbejde og i forhold til de oplysninger, som kan gives til Folketinget.

Jeg har, som allerede tilkendegivet overfor Finansudvalget under samrådet d. 21. august 2008, til hensigt at fremsætte et forslag i næste folketingssamling, der ændrer Finanstilsynets tavshedspligt, således at der kan videregives fortrolige oplysninger til Folketingets stående udvalg vedrørende en finansiel virksomheds generelle økonomiske forhold, hvis staten yder garanti eller stiller midler til rådighed for en afvikling af virksomheden.

Baggrunden for Finanstilsynets særlige tavshedspligt

Gennem sin tilsynsvirksomhed får Finanstilsynet et indgående indblik både de tilsynsbelagte virksomheders forretningsforhold samt i deres kunders forhold. Et sådant indblik og kendskab til forretningsmæssige forhold er nødvendigt, for at tilsynet kan bedømme virksomhedernes risici.

Lov om finansiel virksomhed § 354 fastlægger rammerne for Finanstilsynets tavshedspligt i relation til blandt andet pengeinstitutter. Bestemmelsen er meget omfattende, og jeg har i den min besvarelse valgt at fokusere på de dele af bestemmelsen, der vedrører Finanstilsynets mulighed for at videregive fortrolige oplysninger til Folketinget.

Lov om finansiel virksomhed stammer fra 2001, hvor en række bestemmelser i de finansielle sektorlove blev samlet i denne nye lov. Efterfølgende har lov om finansiel virksomhed helt afløst de fleste sektorlove. § 354 er derfor baseret på de bestemmelser om tavshedspligt, der allerede var gældende i kraft af sektorlovene – konkret bank- og sparekasseloven – men der er senere indsat endnu et antal undtagelser til tavshedspligten.

Den gældende bestemmelse om tavshedspligt har baggrund i Jan Schans Christensens "Eneudredning om tavshedspligt og partsbegreb i den finansielle lovgivning" fra 1996. Bestemmelsen skal ses på baggrund af ovennævnte kendskab til såvel de tilsynsbelagte virksomheder og deres kunder og er i hovedtræk begrundet i tre hovedformål:

For det første skal reglen beskytte de tilsynsbelagte virksomheders forretningsmæssige forhold, så oplysninger herom ikke kan misbruges i konkurrencemæssig sammenhæng. For det andet skal tavshedspligten sikre, at oplysninger om tilsynsbelagte virksomheders kunder ikke spredes i en større kreds. Og endelig anses tavshedspligten for at have afgørende betydning for den tilsynsmæssige effektivitet, idet Finanstilsynet anses for at have nemmere ved at indsamle ønskede oplysninger, hvis de tilsynsbelagte virksomheder med rette kan have tillid til, at fortrolige oplysninger ikke kan videregives.

De gældende regler om tavshedspligt er i vidt omfang baseret på EU-direktiver.

Ved lov nr. 515 af 17. juni 2008 blev indført større åbenhed om blandt andet Det Finansielle Virksomhedsråd og Finanstilsynets arbejde generelt. Formålet var at give offentligheden større indsigt i, om spillereglerne på de finansielle markeder bliver overholdt.

Det følger nu af lovens § 354 a, stk. 1, at alle afgørelse truffet af Det Finansielle Virksomhedsråd som udgangspunkt skal offentliggøres med navns nævnelse. Det samme gælder beslutninger om at overgive sager til politimæssig efterforskning. Offentliggørelse kan dog efter stk. 2 ikke ske, hvis det vil medføre uforholdsmæssig stor skade for den pågældende virksomhed, eller efterforskningsmæssige hensyn taler imod offentliggørelse.

Undtagelsen vil således kunne anvendes i tilfælde, hvor offentliggørelse vil true virksomhedens fortsatte drift eller krænke meget væsentlige interesser. Det kan eksempelvis være tilfældet, hvis der er risiko for, at of-

fentliggørelsen vil kunne medføre et »run« på virksomheden, fx når et pengeinstituts kunder må forventes at ville trække deres penge ud og derved skabe likviditetsproblemer for virksomheden på et tidspunkt, hvor der ellers ikke er umiddelbar risiko for sammenbrud.

Indholdet af tavshedsbestemmelsen i lov om finansiel virksomhed

§ 354, stk. 1, fastslår, at tavshedspligten omfatter Finanstilsynets ansatte, personer der udfører serviceopgaver som led i Finanstilsynets drift, og eksperter, der handler på Finanstilsynets eller Det Finansielle Virksomhedsråds vegne. Pligten gælder også efter ansættelses- eller kontraktforholdets ophør.

Det følger af § 354, stk. 2, at tavshedspligten ikke kan ophæves ved samtykke fra den som tavshedspligten tilsigter at beskytte, mens stk. 3-6 og 12 indeholder en række konkrete undtagelser til tavshedspligten.

§ 354, stk. 7-11, indeholder hovedsageligt uddybende bestemmelser vedrørende tavshedspligten og undtagelserne hertil. Af stk. 7 fremgår eksempelvis, at alle, som modtager fortrolige oplysninger fra Finanstilsynet, også omfattes af tavshedspligten. Dette gælder også, når økonomi- og erhvervsministeren modtager fortrolige oplysninger fra Finanstilsynet.

Særligt om videregivelse af fortrolige oplysninger til Folketinget

Tre af de undtagelser til tavshedspligten, der fremgår af § 354, stk. 6, vedrører videregivelse af fortrolige oplysninger til Folketinget.

Stk. 6, nr. 5

Fortrolige oplysninger kan videregives til Folketingets Ombudsmand. Efter ombudsmandslovens § 1 vælger Folketinget en ombudsmand, som på Folketingets vegne blandt andet har indseende med statens forvaltning. Efter lovens § 7 har personer, som virker i statens tjeneste inden for ombudsmandens kompetenceområde, pligt til at meddele alle oplysninger og fremlægge alle dokumenter, som ombudsmanden forlanger. Denne pligt gælder naturligvis også for ansatte i Finanstilsynet.

Stk. 6, nr. 8

Finanstilsynet kan give fortrolige oplysninger til Folketingets stående udvalg vedrørende en finansiel virksomheds generelle økonomiske forhold som led i den parlamentariske kontrol med forvaltningen. Det er dog en betingelse, at den finansielle virksomhed er i betalingsstandsning eller under konkurs, og at staten yder garanti eller stiller midler til rådighed for at afvikling af virksomheden.

Denne mulighed for at videregive fortrolige oplysninger til de stående udvalg blev indsat i den finansielle lovgivning i 1995.

Denne bestemmelse er den primære i relation til videregivelse af fortrolige oplysninger til Folketinget. Af bemærkningerne til bestemmelsen, jf.

lovforslag L 160, Folketingstidende 1994-95, Tillæg A, II, p. 1983, fremgår følgende:

"Tavshedspligtsbestemmelsen i bank- og sparekasseloven er direktivbestemt. Lovbestemmelsen gennemfører artikel 16 i 2. banksamordningsdirektiv. På denne baggrund har erhvervsministeren rettet henvendelse til Europakommissionen i sagen. Efter Kommissionens opfattelse udelukker direktiver ikke, at Finanstilsynet i øget omfang kan videregive oplysninger til Folketingets stående udvalg om nødlidende institutter, der er trådt i betalingsstandsning eller er under konkurs.

Tavshedspligten har det dobbelte formål at beskytte pengeinstitutterne og deres kunder mod udlevering af fortrolige oplysninger og samtidig give Finanstilsynet mulighed for effektivt at udøve den lovpligtige tilsynsvirksomhed.

Hensynet bag tavshedspligten går især på institutter i "levende live". Hvis et institut er under betalingsstandsning eller konkurs, er der ikke længere det samme fortrolighedshensyn vedrørende oplysninger, der vedrører selve instituttet. Det er endvidere en forudsætning for videregivelse af oplysninger, at det er besluttet, at staten yder en garanti eller stiller midler til rådighed for en afvikling af det nødlidende institut.

Afvikling, uden at offentlige midler er involveret, bør ikke kunne bevirke, at fortrolige oplysninger om disse private virksomheder kan videregives til Folketinget. Det gælder heller ikke inden for andre brancher med private virksomheder. En lempelse bør imidlertid ikke berøre tavshedspligten i forhold til de oplysninger, instituttet er i besiddelse af om kundernes økonomiske forhold m.v. En kunde i et pengeinstitut bør altid være sikret fuld fortrolighed.

Balancen mellem hensynet bag tavshedspligten og det politiske behov for at kende sagens rette sammenhæng til brug for den parlamentariske kontrol med forvaltningen tilgodeses ved, at Folketingets stående udvalg gives adgang til fortrolige oplysninger i tilfælde, hvor et nødlidende institut ikke længere er i drift, fordi det er under betalingsstandsning eller konkurs, og afviklingen sker med bidrag af statsmidler. Videregivelse af oplysninger i de nævnte situationer tjener en egentlig samfundsmæssig interesse.

Forslagets bestemmelse i § 50b, stk. 2, nr. 10, er udformet således, at Folketingets stående udvalg kan få fortrolige oplysninger om nødlidende pengeinstitutter under betalingsstandsning eller konkurs, når staten yder garanti eller stiller midler til rådighed for afviklingen.

Bestemmelsen opregner udtømmende de situationer, der kan medføre videregivelse af fortrolige oplysninger fra Finanstilsynet til Folketingets stående udvalg.

Anmeldelse af betalingsstandsning og afsigelse af konkursdekret er de objektive kriterier, der lægges til grund ved anvendelse af bestemmelsen.

Udtrykket "oplysninger om generelle økonomiske forhold" begrænser videregivelsen af oplysninger til Udvalget, således af f.eks. oplysninger om enkelte kunders forhold, forretningshemmeligheder, herunder eventuelle overtagelses- eller fusionstilbud fra andre institutter eller interne op-

lysninger fra Indskydergarantifonden, tilsynets interne arbejdsdokumenter og oplysninger af personlig karakter ikke kan videregives til Udvalget.

Det kan forekomme, at der indeholdes intern viden i de fortrolige oplysninger, som videregives i medfør af bestemmelsen. I fondsbørsloven er der forbud mod insider-handel og tilskyndelse hertil samt mod videregivelse af intern viden. Insider-forbudene omfatter alle, og overtrædelse af forbudene er strafsanktioneret i loven.

Med ændringen omfattes de stående udvalgs medlemmer endvidere at lovens § 50b, stk. 4, og medlemmerne er således under ansvar efter straffelovens §§ 152-152e forpligtede til at hemmeligholde, hvad de bliver vidende om."

Stk. 6, nr. 9

Fortrolige oplysninger kan gives til Statsrevisorerne og Rigsrevisionen. Oplysningerne vil kunne give Statsrevisorerne og Rigsrevisionen indsigt i forbindelse med deres revision af statsforvaltningen.